

Voorwoord

Verleden, heden en toekomst: in het afgelopen jaar heeft het Hof teruggezien op zijn historie en nagedacht over zijn toekomst, terwijl het zich tegelijkertijd dagelijks heeft gekweten van zijn taak, toezicht te houden op de eerbiediging van het recht in de toepassing en uitlegging van het Verdrag.

De viering van het vijftigjarige bestaan van het Hof is een gelegenheid geweest om stil te staan bij een halve eeuw rechtspraak en te constateren dat de gemeenschapsrechter in zijn arresten de in de tekst en de opzet van de oprichtingsverdragen besloten liggende fundamentele beginselen tot hun recht heeft laten komen, en door de bevestiging van deze beginselen in zijn rechtspraak de wezenskenmerken van de communautaire rechtsorde heeft gedefinieerd. Deze viering is tevens een uitgelezen gelegenheid geweest om degenen te eren die sinds 1952 hebben bijgedragen aan de vervulling van deze taak. Het colloquium en de plechtige zitting, op 3 en 4 december 2002 te Luxemburg, zijn door de kwaliteit en het aantal hogeplaatste deelnemers een ongekend succes geweest.

Deze evenementen hebben niet belet dat het Hof bijzondere aandacht heeft besteed aan het werk dat, het gehele jaar door, is verricht voor de conventie over de toekomst van Europa. De hoofdlijnen die zich inmiddels aftekenen, zijn de bijzondere aandacht waarmee zij door het Hof zijn gevolgd meer dan waard. Met betrachting van de bij zijn taak passende terughoudendheid heeft het Hof overigens positief geantwoord toen het om medewerking werd verzocht binnen de verschillende werkgroepen van de conventie, met name betreffende het subsidiariteitsbeginsel, de grondrechten en de kwestie van de rechtspersoonlijkheid van de Unie.

Wat de reguliere rechtspraakwerkzaamheden van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg betreft, zal de lezer zoals gewoonlijk, zij het in een iets gewijzigde presentatie, de belangrijkste gegevens vinden in de hierna volgende bladzijden.

Ik noem hier slechts bij wijze van indicatie dat het Hof in 2002 (brutocijfers, dat wil zeggen vóór eventuele voegingen) 513 zaken heeft afgehandeld (in 2001 434) en dat het aantal nieuwe zaken 477 bedroeg (in 2001 504). Het Gerecht heeft 331 zaken beslist (in 2001 340) en 411 nieuwe zaken ingeschreven (in 2001 345). Uit deze cijfers blijkt wel hoe hard er door de communautaire rechter is gewerkt, aan de vooravond van zeer ingrijpende veranderingen als de inwerkingtreding van het Verdrag van Nice en de consequenties daarvan voor de communautaire rechtspleging, of de uitbreiding van de Unie, waarop het Hof zich voorbereidt met alle inzet die een gebeurtenis van dergelijk groot belang voor de toekomst van Europa en de Europese Unie verlangt.



G. C. Rodríguez Iglesias
president van het Hof van Justitie